

2016 års ekonomiska vårproposition

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över 2016 års ekonomiska vårproposition (prop. 2015/16:100) och motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Civilutskottet begränsar sitt yttrande till de två förslag i propositionen (punkterna 3 och 9) som gäller vissa ändringar av ändamål och verksamheter som berör utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggnad samt konsumentpolitik. Vidare behandlas motion 2015/16:3403 (L) yrkande 2 där det föreslås att riksdagen ska avslå ett av de aktuella regeringsförslagen.

Civilutskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 18. Konstitutionsutskottet bör också tillstyrka regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

I yttrandet finns en avvikande mening (L) och ett särskilt yttrande (M, C, KD), båda om förslaget att flytta anslaget för upprustning av skollokaler.

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen lägger i propositionen fram två förslag som berör utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Det ena förslaget (punkt 3) innebär att riksdagen ska godkänna att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap under utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap flyttas till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Som skäl för detta förslag hänvisar regeringen till riksdagens beslut om en ny lag om skydd för geografisk information (prop. 2015/16:63, bet. 2015/16:FöU6, rskr. 2015/16:165). Som en följd av den nya lagstiftningen har Lantmäteriet övertagit Försvarmaktens ansvar som tillståndsmyndighet för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg eller liknande registrering. Tillståndsverksamheten finansieras 2016 genom att Lantmäteriet disponerar medel från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap.

Det andra förslaget (punkt 9) innebär att riksdagen ska godkänna att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer för förskolor, skolor och fritidshem och som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler under utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Enligt regeringen bör stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor.

Motionen

I partimotion 2015/16:3403 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 2 föreslås att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att de ändamål och verksamheter som avser statsbidrag för renovering av skollokaler och utemiljöer ska flyttas från utgiftsområde 18 till utgiftsområde 16. Enligt vad som anförs i motionen anser Liberalerna att statsbidraget bör avskaffas. I avvaktan på en avveckling bör bidraget inte betraktas som en utbildningspolitisk insats inom utgiftsområde 16.

Utskottets ställningstagande

Viss verksamhet avseende skydd för geografisk information

Regeringen redogör i propositionen för bakgrunden till förslaget om att de ändamål och verksamheter som avser tillståndsgivning för spridning av sammanställningar av geografisk landinformation som inhämtats från luftfartyg genom fotografering eller liknande registrering och som finansieras från anslaget 1:1 Förbandsverksamhet och beredskap inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap ska flyttas till utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik.

Civilutskottet instämmer i regeringens bedömning och föreslår därför att konstitutionsutskottet tillstyrker det aktuella förslaget i propositionen (punkt 3).

Upprustning av skollokaler

Civilutskottet delar regeringens uppfattning att stödet för upprustning av skollokaler och utemiljöer bör hanteras tillsammans med övriga utbildningsfrågor. Statsbidraget lämnas för att rusta upp skollokaler i syfte att ge elever en förbättrad lär- och arbetsmiljö och samtidigt minska lokalernas miljöpåverkan. Vidare kan bidrag ges till upprustning av utemiljöer vid förskolor, skolor och fritidshem i syfte att ge barn och elever en förbättrad och trygg lärmiljö som främjar fysisk aktivitet. Det innebär således att bidraget kan medverka till att nå de mål som finns uppställda inom utgiftsområde 16 om att förskolan, grundskolan och gymnasieskolan ska ge en utbildning av hög och likvärdig kvalitet och om att alla elever ska ges förutsättningar att tillgodogöra sig undervisningen.

Mot denna bakgrund föreslår civilutskottet att konstitutionsutskottet tillstyrker förslaget i propositionen (punkt 9) om att de ändamål och verksamheter som finansieras från anslaget 1:13 Upprustning av skollokaler inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik flyttas till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Det motstående förslaget i motion 2015/16:3403 (L) yrkande 2 bör således avstyrkas.

Stockholm den 19 maj 2016

På civilutskottets vägnar

Caroline Szyber

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Caroline Szyber (KD), Johan Löfstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Jessika Roswall (M), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Mikael Eskilandersson (SD), Robert Hannah (L), Johanna Haraldsson (S), Shadiye Heydari (S), Hans Unander (S) och Lotta Johnsson Fornarve (V).

Avvikande mening

Upprustning av skollokaler (L)

Robert Hannah (L) anför:

Jag anser att statsbidraget till skollokaler och utemiljöer bör avvecklas. Liberalerna motsatte sig förslaget i vårandringsbudgeten för 2015 om att införa ett statligt bidrag till upprustning av skollokaler, liksom förslaget i budgetpropositionen för 2016 om att öka stödet till att även gälla skolgårdar.

För skolfastigheter, liksom för bostadsfastigheter och andra typer av fastigheter, gäller givetvis att de löpande måste underhållas och vid behov genomgå en mer omfattande upprustning. Det är emellertid respektive fastighetsägare och huvudman för undervisningen som bär ansvaret för att skollokalernas och skolgårdarnas underhåll inte blir eftersatt. Det statliga bidraget riskerar att motverka en sund och långsiktig förvaltning och i första hand gynna de fastighetsägare som inte i tid rustat upp sina skolfastigheter.

I avvaktan på att förslag om en avveckling av statsbidraget kan aktualiseras i samband med höstens budgetbehandling saknas det skäl att bifalla förslaget om att flytta bidragsformen från utgiftsområde 18 till utgiftsområde 16.

Mot denna bakgrund föreslår jag att konstitutionsutskottet tillstyrker förslaget i Liberalernas partimotion 2015/16:3403 yrkande 2 om att riksdagen ska avslå regeringens förslag om att flytta anslaget för upprustning av skollokaler.

Särskilt yttrande

Upprustning av skollokaler (M, C, KD)

Caroline Szyber (KD), Ewa Thalén Finné (M), Jessika Roswall (M), Carl-Oskar Bohlin (M), Ola Johansson (C) och Thomas Finnborg (M) anför:

Vi anser att statsbidraget till upprustning av skollokaler bör avvecklas. Frågan om en avveckling bör emellertid behandlas i samband med höstens beredning av budgetpropositionen för 2017. Vi har mot denna bakgrund avstått från att nu yrka avslag på regeringens förslag om en förändrad hantering av bidragsformen i budgetsammanhang.